



Майор Денис Лозинський, заступник командира батальйону 32-ї Сталевої бригади

— Після того, що відбувалося під Києвом у 2022-му, не вважаю себе худобою, яку можна вивести на подвір'я, поставити на коліна і вистрелити їй у потилицю.

Я людина, в мене є Гідність і є моя країна. Не хочу, щоб мені тут розповідали, як жити та господарювати. Тому вирішив пручатись. Битися.

У перший день повномасштабного вторгнення прийшов до ТЦК. Оскільки мав офіцерське звання і бойовий досвід, мене призначили заступником командира роти охорони при військкоматі. А в штатному розкладі цього підрозділу є лише один заступник — із психологічної підтримки персоналу (ППП). Туди мене й записали. Тепер я вже в бойовій бригаді, але на тій самій посаді. За чотири роки — можете уявити мій досвід — уже знаю все, що маю знати на цьому місці.

Моя зона відповідальності — люди. Я відповідаю за тих, хто прибуває до батальйону, зокрема за мобілізованих новобранців, якими зараз опікується наш підрозділ у межах 32-ї бригади. Наше завдання — підготувати їх. Вони проходять тут так звану БЗВП. Відповідно, моя роль — налаштування хлопців, мотивація та підтримка.

Це основне. Плюс доводиться вирішувати будь-які побутові чи бюрократичні питання, що виникають у військовослужбовців (як чинних, так і тих, хто навчається): документи, виплата грошового забезпечення, відпустки. Усі вони приходять до мене.

Це відбувається 24/7: служба не закінчується і не припиняється ніколи. Так, я можу виїхати з табору, щоб завезти в штаб документи, тоді мене тут немає. Але завжди є мої заступники, до яких можна звернутися. Багато питань вирішують сержанти та командири в підрозділах.

Читайте також: **Історія добровольця Купера з «Хартії»: приїхав з Канади, врятував 50 побратимів, втратив ногу, хоче битися далі**

— Ваша робота — люди. Як вчорашній цивільний, якого вирвали з дому, стає частиною військового організму?

— У цивільному житті ти більшою мірою працюєш через мотивацію, маєш надихнути людей. А тут часто треба працювати і жорстко.

Період, коли людина має психологічно підготуватися йти воювати, дуже короткий. Вона ще цивільна, пороху не нюхала, бойового досвіду немає. Ще вчора чоловік був удома, в теплі: гарячий душ, мамині обіди, поруч дружина. А тут він приходить і, поперше, стає сам собі хазяїном. Якщо людина не звикла до самодисципліни — там кинув шкарпетку, там черевик, а коли треба швидко зібратися на заняття — усе погубив. Не встиг зібратися — підвів усіх.

Плюс, звісно, налаштування людей: навіщо ми тут, яка наша мета. Є люди невмотивовані, які не хочуть тут бути. За великим рахунком, ми всі не хочемо тут бути, але вимушені. Але хтось знаходить у собі сили і мотив залишатися та нести службу, а хтось просто «тухне». Сідає і починає плакати: «Я не маю бути в армії». Для них це якийсь фатальний збіг обставин.

Із такими треба працювати: пояснювати, чому так склалася його доля, що саме він тут опинився, і шукати індивідуальні підходи.

Когось спіймали десь на вулиці, коли він ухилився. Таких сюди привозять навіть без зубної щітки. Треба його забезпечити: рушник, якісь речі. Хтось курить, а приїхав без цигарок — треба купити йому.

Підійом о 6-й ранку, цілий день полігон, фізичні навантаження. Це шок. Моя задача — допомогти вчорашнім цивільним увійти в цей ритм. І знаєте, десь 30 % чоловіків, навіть тих, кого, як кажуть, «бусифікували», дуже швидко долають цей бар'єр. Вони стають до строю і нормально служать.

Тут створені умови, коли ти розумієш: це не тюрма. Тут нормальні люди, є лазня, можна попати речі, нормально поїсти. Коли вони це бачать, розслабляються і стають частиною колективу. Найскладніший — перший період: 3, 5, 10 днів.

Друга категорія — хлопці, які повертаються з бойових. Вони приходять іноді, як то кажуть, геть «поплавлені». Перебували на нулі тривалий час, їм треба організувати і відпочинок, і харчування, і спілкування. Іноді потрібні профільні спеціалісти. У нас є психологи. Якщо я бачу, що в людини реальний бойовий стрес і я не можу його витягнути звичайними методами, то звертаюсь до Групи контролю бойового стресу (ГКБС). Ми веземо бійця туди, і з ним працюють фахівці.



— **А якщо людина категорично відмовляється? «Не буду, не хочу, я не народжений для війни».**

— Кажемо: ти вже став до війська, ти вже тут, іншого шляху немає, ми маємо захищати Батьківщину. Складно спілкуватися, бо починається розмова про несправедливість: «А чому я? А чому Вася не служить, сховався, а мене спіймали, і я маю за Васю воювати?».

Пояснюємо: «Життя не завжди справедливе. Тобі випав такий жереб. Але через рік, коли підеш у відпустку, ти будеш чесно дивитися людям в очі. Ти свій обов'язок виконав». У багатьох це вмикає щось всередині.

Якщо ж людина вперлася рогом... Ну, тоді розмова стає жорсткою. Є юридичні важелі: фіксація відмови на відео, службове розслідування, ДБР і тюрма. Це кримінальний злочин. Але, на щастя, таких випадків у нас одиниці.

Читайте також: **Історія шведської депутатки Каролін Нурденгрін яка приєдналася до ЗСУ щоб бити рашистів**

— **Ви згадали про мотивацію. Яка вона у тих, хто зараз приходить у військово?**

— У всіх різна. Хлопці з окупованих територій — це окрема категорія. Вони дуже злі, у них мотивація — повернути свій дім. Їх іноді треба навіть стримувати, щоб не побігли в атаку завчасно.

Є ті, хто втратив рідних. Там біль переплавляється в лють. Але загалом... Мотивація часто народжується вже тут, у братерстві. Коли ти розумієш, що не можеш підвести того, хто спить на сусідньому ліжку.

— **Вистачає ресурсів для психологічної підтримки?**

— Цього ніколи не може бути достатньо. Люди — це найскладніше, що є. Автомобіль можна відремонтувати: знайти гроші, механіків. А люди часто ламаються непередбачувано. Ніс службу, все було добре, а потім щось клацнуло в голові — і людина вже не налаштована. Розібратися в причинах і підтримати буває дуже складно.

Тому підтримки завжди недостатньо. Плюс умови, в яких ми знаходимось: бойові дії, втрати. Побратими гинуть. З цим треба якось жити. Ти ще вчора з людиною спілкувався, пройшла доба-дві — і ти знаєш, що він «200». Це важко.

— **Щось змінилося за роки повномасштабного вторгнення? Проблеми солдатів стали іншими?**

— Стало менше вмотивованих хлопців. Відповідно, для мене, як для офіцера з психологічної підтримки, стало більше роботи.

— **Розкажіть про ваш бойовий досвід до 2022 року.**

— У 2015–2016 роках я був в АТО, пішов добровільно. Служив зв'язківцем під Часовим Яром. Тоді війна була трішки іншою, більш спокійною, але теж воювали, були обстріли. Який досвід у зв'язківця? Розгорнути польовий вузол зв'язку, поїхати на «передок» до хлопців, запрограмувати радіостанції. Така робота. Звісно, коли ти їздиш, то потрапляєш у різні історії. Всяке бувало.

Читайте також: **Український поет на фронті: «Навчитися воювати можна лише на війні»**



— **Зараз багато розмов про перемир'я, переговори. Що про це думають бійці?**

— Це питання до кожного окремо, але якщо казати про загальні настрої — переважна більшість не вірить. Ми стикаємось із ворогом віч-на-віч. Я вам так скажу: цьому народіві віри немає.

Вони підпишуть що завгодно, а потім знову прийдуть. У нас в бригаді є показова історія. Взяли в полон росіянина. Поміняли його. А через деякий час... знову взяли його в полон! Питаємо: «Як так? Ти ж божився, що більше зброю не візьмеш». А він: «А куди мені діватися? Грошей немає. Підписав контракт і пішов знову вас вбивати». Ну як з такими домовлятися?

Читайте також: **Командир роти БПЛА: «Налаштуйте нормальну систему, і ніхто не йтиме в СЗЧ»**



— То коли це закінчиться?

— Я вірю тільки в одне: поки Росія існує в нинішньому вигляді імперії, ми будемо воювати. Ця війна триває 300 років.

Вони побудували свою історію на крадіжці нашої. Вони кажуть, що вони — Русь. І якщо існує незалежна Україна зі своєю справжньою історією, то Російська імперія втрачає сенс. Тому вони будуть битися з нами, поки не розпадуться на Московську, Уральську, Бурятську республіки.

Це може бути через 5 років, через 20, через 100. Але поки вони імперія — вони не дадуть нам спокою. А ми будемо битися, щоб нас не знищили.

— Ви щодня вислуховуєте сотні проблем, чужого болю, страхів. Як ви самі це витримуєте?

— Кава, цигарки. Ввечері — серіали, щоб просто відключити мозок. Інакше можна з'їхати з глузду. Ну і спілкування з коханими, дорогими для мене людьми, які чекають на мене вдома. Це мій якір. Заради них я тут. Заради того, щоб вони жили у своїй країні, а не в чийсь колонії.

—

Іван Столярчук, опубліковано у виданні **ТИЖДЕНЬ**

Читайте також:

- **"Якщо ти не у війську, то ти маєш бути для війська"**
- **Історія вчительки української мови і літератури, яка служить у ЗСУ: усе почалося з любові до Києва**
- **Ольга «Висота» Єгорова: «Я тут заради тих, хто мене оточує. І поки борються вони, буду боротись і я»**
- **«Бог зберіг нас, попри наше безглуздя»**
- **Командир 91 окремого полку оперативного забезпечення ЗСУ полковник Денис Дикий про оборону Охтирки: кожен на своєму місці був героєм**
- **Бойова медицина грузинка Кеті Лешкашелі: «Для мене справа честі брати участь у цій війні, бо Росія — це і мій особистий ворог»**
- **Мер Охтирки Павло Кузьменко: "У перші дні війни - жодної координації дій ніким і ніде. В усіх прикордонних областях СБУ поїхала геть, поліції також не було"**

Читайте «Аргумент» в **Facebook** и **Twitter**

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.



Коментарі

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

РЕКЛАМА

ВІДЕО

Про що не можна було жартувати в СРСР



HEAVY SHOT, VAMPIRE, NEMESIS: як «Баба Яга» б'є ок*пантів



Воюєш? Плати більше! 50к за оренду і космічні комісії: як виглядає ринок житла на фронті?



[Головна](#) [Про сайт](#) [Опитування](#)

© 2011 «АРГУМЕНТ»

Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань – за запитом через електронну пошту. **Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом запозичення.** При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту argumentua.com та на сторінку розміщення відповідного матеріалу. За будь-якого використання матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або перекомпонування частин матеріалу допускається, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу.

Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розміщених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.

Контакт: uargumentum@gmail.com